

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 154/15
v Luxemburgu 23. decembra 2015

Návrhy generálnej advokátky vo veciach C-358/14 Poľsko/Parlament
a Rada, C-477/14 Pillbox 38 (UK) Limited a C-547/14 Philip Morris Brands
SARL a i.

Generálna advokátka J. Kokott považuje novú smernicu EÚ o tabakových výrobkoch z roku 2014 za platnú

Predovšetkým rozsiahla štandardizácia balení, budúci zákaz mentolových cigariet v celej Únii a osobitná úprava elektronických cigariet sú právoplatné

Generálna advokátka Juliane Kokott dospela vo svojich dnes prednesených návrhoch k **záveru**, že **nová smernica EÚ o tabakových výrobkoch z roku 2014¹ bola právoplatne prijatá**. To platí predovšetkým pre zjednotenie označovania a štandardizáciu balenia tabakových výrobkov (veľkosť, minimálny obsah, zdravotné varovania a prípustné informácie), pre zákaz mentolových cigariet v celej Únii platný od 20. mája 2020 a pre osobitnú právnu úpravu pre elektronické cigarety. Žiaden z argumentov, ktoré Poľsko, podporované Rumunskom, uviedlo proti zakazu mentolových cigariet², nebol uznaný, preto žalobu Poľska o vyhlásenie neplatnosti treba zamietnuť. Takisto preskúmanie prejudiciálnej otázky anglického High Court, na ktorý podalo viacero podnikov³ žalobu proti prebratiu smernice do britského právneho poriadku, nepreukázalo žiadnu skutočnosť, ktorou by mohla byť dotknutá platnosť smernice.

Generálna advokátka Juliane Kokott zastáva názor, že normotvorca Únie **neprekročil rámec diskrečnej právomoci**, ktorá mu prislúcha na zabezpečenie, aby sa tabakové a súvisiace výrobky mohli v rámci celej Únie uvádzať na trh za jednotných podmienok, bez toho, aby sa pritom nezohľadnil základný cieľ vysokej úrovne ochrany zdravia.

V tejto súvislosti pri preskúmaní smernice generálna advokátka dospela k záveru, že smernica je založená na správnom právnom základe (t. j. právny základ pre opatrenia na harmonizáciu vnútorného trhu⁴) a neporušuje ani zásady rovnosti zaobchádzania, voľnej hospodárskej súťaže, proporcionality, právnej istoty, subsidiarity alebo povinnosti odôvodnenia, ani základné práva výrobcov alebo distribútorov, konkrétne slobodu podnikania, slobodu prejavu a vlastnícke právo.

Pokiaľ ide o zjednotenie označovania a štandardizáciu balenia tabakových výrobkov, generálna advokátka Juliane Kokott okrem iného konštatuje, že požiadavky na formu (tvar kvádra), veľkosť a minimálny obsah jednotkových balení cigariet sú primerané. Osobitnou mierou prispievajú k tomu, aby sa zvýšila viditeľnosť zdravotných varovaní a maximalizoval sa ich účinok. Okrem toho pri rozhodovaní sa o kúpe tak zohrá menšiu rolu faktor „Coolness“ alebo faktor zábavy, ktorý môže byť spájaný s neobvyklými alebo mimoriadne nápadnými obalmi, ale aj kuriozita pripisovaná novým alebo zvláštnym baleniam. Minimálnym obsahom 20 cigariet sa predovšetkým pre

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/40/EÚ z 3. apríla 2014 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových a súvisiacich výrobkov a o zrušení smernice 2001/37/ES (Ú. v. EÚ L 127, s. 1).

² Smernica všeobecne zakazuje predaj cigariet (a tabaku na vlastnoručné zhotovenie cigariet) s charakteristickou arómou. V prípade tabakových výrobkov s charakteristickou arómou, ktorých objem predaja v rámci celej Únie predstavuje minimálne 3 %, platí zákaz až od 20. mája 2020. Poľsko svojou žalobou napádalo len zákaz predaja mentolových cigariet.

³ Britský podnik Pillbox, ktorý pod názvom firmy „Totally Wicked“ vyrába elektronické cigarety a uvádza ich na trh, ako aj rôzni výrobcovia tabakových výrobkov, a to Philip Morris Brands SARL, Philip Morris Limited (PMI), ako aj British American Tobacco UK Limited (BAT), za účasti ďalších výrobcov tabakových výrobkov alebo dodávateľov v tabakovom priemysle, a to Imperial Tobacco Limited, JT International SA, Gallaher Limited, Tann UK Limited, Tannpapier GmbH, V. Mane Fils, Deutsche Benkert GmbH & Co KG, Benkert UK Limited, ako aj Joh. Wilh. Von Eicken GmbH.

⁴ Článok 114 ZFEÚ.

mladistvých a mladých dospelých zvýši zábrana pri kúpe tabakových výrobkov. Ďalej sa nedá považovať za svojvoľné alebo neprimerané, že odteraz⁵ 65 % vonkajšej plochy predného aj zadného povrchu jednotkového balenia bude vyhradených zdravotným varovaniam (ktoré pozostávajú z jedného z daných textových varovaní a zodpovedajúcej fotografie). Smernica právom zakazuje uviesť síce pravdivé informácie na balení, pokiaľ tieto informácie stavajú tabakový výrobok do mylne pozitívneho svetla a tým dodatočne nabádajú na jeho kúpu alebo spotrebu. Tak napríklad cigareta pochádzajúca z ekologickej produkcie je a zostáva stále výrobkom mimoriadne škodlivým pre zdravie. Keďže smernica stanovuje iba základný vzťah balenia, ponecháva priestor pre dodatočné vnútroštátne štandardné balenia, napríklad pokiaľ ide o farebnosť plôch, ktoré nie sú vyhradené pre zdravotné varovania (prípadne až po zavedenie neutrálnych balení, tzv. „plain packaging“).

V súvislosti so **zákazom mentolových cigariet** generálna advokátka Juliane Kokott zdôraznila, že mentol, ako aj iné charakteristické arómy, môže v zásade viesť k tomu, že spravidla horká, ba dokonca až štiplavá chuť tabakového dymu bude zjemnená alebo zaretušovaná. Tým vznikne vážne riziko, že aromatizované cigarety uľahčia nefajčiarom začať s fajčením a spotrebou tabaku a obvyklým fajčiarom sa sťažší skončiť s nikotínovou závislosťou. Doterajšie právne úpravy o používaní charakteristických aróm v tabakových výrobkoch by sa podobali kobercu z kúskov handričiek. Osobitne aj vo vzťahu k mentolovým cigaretám existujú rozdiely. Normotvorcovi Únie nemožno vytýkať nijaké zjavné nesprávne posúdenie, keď vychádza z toho, že ide o problém cezhraničného rozmeru, ktorý sa dá vyriešiť len na úrovni Únie, a nie iba na úrovni členských štátov. Nevyhnutnosť zákazu všetkých charakteristických aróm vrátane mentolu nemožno seriózne spochybniť najmä vzhľadom na zásadu prevencie a požiadaviek, ktoré kladie WHO. V každom prípade nie je zjavne neprimerané dať pri prijímaní opatrení na harmonizáciu vnútorného trhu prednosť vysokej úrovni ochrany zdravia, o ktorej dosiahnutie sa Únia usiluje, navyše aj so zreteľom na veľkorysý prechodný obdobia pre mentolové cigarety, pred prípadnými hospodárskymi a sociálnymi záujmami.

V súvislosti s **osobitnou úpravou pre elektronické cigarety** generálna advokátka Juliane Kokott poukazuje na skutočnosť, že táto úprava sa zreteľne líši od ustanovení vzťahujúcich sa na bežné tabakové výrobky. Upravené sú okrem iného oznamovacia povinnosť v kombinácii so šesťmesačnou povinnosťou zdržať sa konania, osobitné zdravotné upozornenia, maximálny obsah nikotínu v množstve 20 mg/ml, povinnosť priložiť príbalový leták, vlastný zákaz komerčných oznamov a sponzorovania, ako aj povinnosť každoročne poskytovať informácie. Generálna advokátka považuje túto osobitnú právnu úpravu za relatívne miernu, a to nielen v porovnaní s ustanoveniami vzťahujúcimi sa na bežné tabakové výrobky, ale aj v medzinárodnom meradle a v konečnom dôsledku ju považuje nie za neprimeranú. Ďalej zdôrazňuje, že v prípade elektronických cigariet ide o novodobý a – v každom prípade v širších kruhoch obyvateľstva – ešte pomerne málo dôverne známy výrobok, pre ktorý navyše existuje trh, ktorý sa prudko rozvíja. Podľa nej nebolo pri prijímaní opatrení na harmonizáciu vnútorného trhu zjavne nesprávne alebo nezmyselné predpokladať, že z elektronických cigariet môžu vyplývať riziká pre ľudské zdravie a že z elektronických cigariet sa môže stať – predovšetkým v prípade mladistvých a mladých dospelých – prostriedok vedúci k vzniku závislosti od nikotínu a napokon k tradičnej spotrebe tabaku. Aj v prípade elektronických cigariet, okrem iného vzhľadom na zásadné rozdiely medzi právnymi úpravami členských štátov a na cezhraničný rozmer problému, sa normotvorca mohol domnievať, že je potrebná právna úprava na úrovni Únie.

Čo sa týka dodržania **zásady subsidiarity** pri prijímaní novej smernice o tabakových výrobkoch, podľa názoru generálnej advokátky Juliane Kokott je síce dostatočne zdokumentované, že normotvorca Únie mal k dispozícii obsiahly materiál, na základe ktorého mohol založiť svoje posúdenie dodržania zásady subsidiarity. **Do budúcnosti** však normotvorcovi Únie odporúča upustiť od **floskulových formulácií**, aké sú obsiahnuté v smernici, pokiaľ ide o zásadu subsidiarity, a namiesto toho odôvodnenia príslušného právneho aktu Únie vybaviť úvahami o zásade subsidiarity, ktoré budú základné a viac prispôbené predmetnému opatreniu.

⁵ Doteraz bolo stanovených 30 % pre plochu predného povrchu a 40 % pre plochu zadného povrchu jednotkového balenia.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106